

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 21.3.2005 62. vuosikerta Numero 1 Sivu 3

Uudet kaurat hyvin satoisia

Martti Vuorinen ja Arjo Kangas, MTT

Vuosina 2004 - 2005 laskettiin kauppaan kauralajikkeista Keskon edustamat Ingeborg ja Marika sekä Boreal Kasvinjalostus Oy:n edustamat Avenuda, Bessin ja Ivory. Avenuda on kuoreton lajike, joka on kokeissa antanut selvästi paremman sadon kuin vanha Lisbeth-lajike.

Kaikki koepaikat yhteen laskien ovat satoisimmat kaurat uutuuslajikkeet Ingeborg ja Bessin. Virallisissa lajikekokeissa kaura on tuottanut parhaat sadot Ylistaron, Laukaan ja Maaningan kokeissa kolmannella viljelyvyöhykkeellä. Tällä alueella onkin noin kolmannes maamme kaura-alasta. Kolmannella vyöhykkeellä mittarilajike Veli on lähes 1 000 kg/ha satoisampi kuin eteläisemmällä vyöhykkeellä. Uusillakin satoisimmilla lajikkeilla, Ingeborg ja Bessin, satoero kolmosvyöhykkeen hyväksi on yli 500 kg/ha. Marika on ollut neljännen viljelyvyöhykkeen kokeissa kolmanneksi satoisin, lähes yhtä satoisa kuin Roope. Fiia on pitänyt siellä satoisuudessa kärkipaikkaa.

Uutuuksista Marika on vain kaksi päivää aikaisinta kauraamme, Aslakia, myöhäisempi. Ivoryn kasvu-aika on Salon luokkaa ja Bessin on sitä noin kaksi päivää aikaisempi. Kuoreton Avenuda kuuluu Belindan kanssa myöhäisimpiin kauroihimme ja Ingeborg on sitä vain päivän aikaisempi. Myöhäisyydestään huolimatta Avenuda on mielenkiintoinen lisä lajikevalikoimaan. Kuorettoman sadon suhteen se on kilpailukykyinen lajikevalikoiman aikaisimpien lajikkeiden kanssa.

Monien kurojen ongelmana heikko korsi

Kauralajikkeiden satoisuudessa kärkikuusikon eri maalajeilla muodostavat yleensä Ingeborg, Bessin, Belinda, Revisor, Roope ja Ivory. Näistä Bessin ja Roope ovat keltakuorisia. Savimailla on satoisin Belinda, multamailla Bessin ja karkeilla kivennäismailla ja liejusavilla Ingeborg.

Uutuuskaurat eivät lakoudu aivan helposti, mutta Bessin lakoprosentti on kuitenkin lähes Velin luokkaa. Avenuda, Ingeborg, Ivory ja Marika lakoutuvat 22 - 24 %, kun Velin lakaisuus on 33 %. Uusista lajikkeista Avenudan pituus on lähes metri. Ingeborg ja Bessin kuuluvat lyhimpiin kauroihimme. Ivoryn ja Marikan pituus on noin 90 cm.

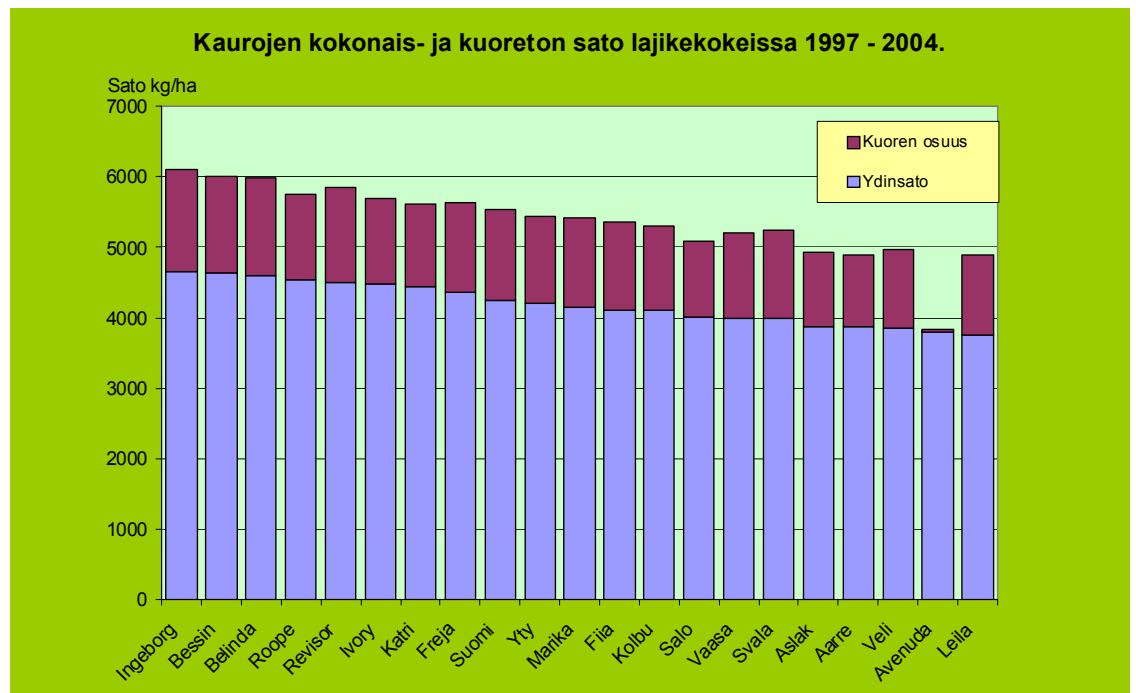
Uutuuksilla painava jyvä

Uutuuslajikkeet ovat suurijyväisiä. Bessin ja Marikan 1 000 jyvän painot ovat lähes yhtä suuria kuin tähän saakka painavimman kauramme, Belindan. Näitä 3 g painavampia ovat Ingeborgin jyvät ja tästä vielä 4 g painavampia Ivoryn jyvät. Tämän lajikkeen 1 000 jyvän paino on 47,4 g. Kuoreton Avenuda on hehtolitrainollaan, 67,5 kg, selvästi tilavuudeltaan painavin kauramme. Bessin edustaa hehtolitrainollaan, 54,2 kg, kuorellisten kaurujen kärkeä. Muutenkin kaikki uutuudet ovat lajikeluettelossa hehtolitrainoissa puolenvälin yläpuolella.

Valkuaispitoisuuden suhteen kuoreton Avenuda voittaa kaikki kuorelliset lajikkeet yli kahdella prosenttiyksiköllä. Marika kuuluu valkuaisen suhteen kaurujen keskiryhmään. Muiden uutuusien valkuainen on hieman sitä huonompi. Ingeborg ja Marika ovat paksukuorisia kauruja. Bessin kuuluu kaurujen keskijoukkoon kuoren paksuudessa ja Ivory on jo selvästi ohutkuorinen. Avenudan kuoriprosentti on ollut kokeissa vain 0,8.

Uusilla kauroilla ei ole ollut kokeissa pahoja lehtilaikkutartuntoja. Sen sijaan avonoki tarttuu herkästi varsinkin kuorettomaan Avenuda-lajikkeeseen.

Lisätietoja: martti.vuorinen@mtt.fi
puh. (03) 547 2721

Lue lisää virallisten lajikekokeiden tuloksista 1997 - 2004.
Kangas, A. ym. MTT:n selvityksiä 83. Hinta 25 euroa.
Tilaukset: julkaisut@mtt.fi
puh. (03) 4188 2327.
Julkaisu on luettavissa internetissä osoitteessa
www.mtt.fi/mtts/pdf/mtts83.pdf

